

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
ECONOMICS INSTITUTE
1947

МОКРОГОРСКА ШКОЛА МЕНАѢМЕНТА
MOKRA GORA SCHOOL OF MANAGEMENT

PANEL 1: PRVIH DESET KONKRETNIH MERA NOVE VLADE – STRATEGIJA SRBIJE ZA PRIVREDNI RAST

POLJOPRIVREDA – STANJE I IZAZOVI

Dr Natalija Bogdanov, profesor Poljoprivrednog
fakulteta Univerziteta u Beogradu

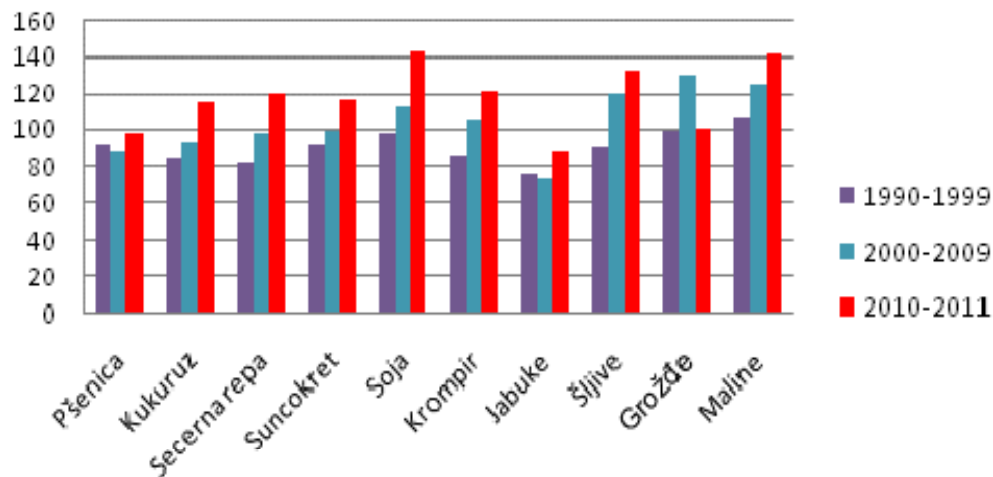

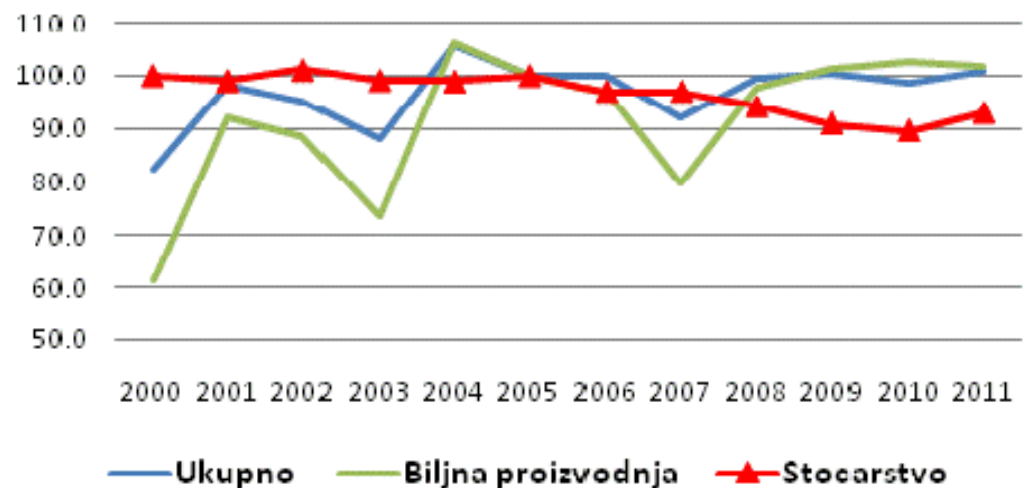
Postojeće stanje u sektoru

- **Proizvodni efekti** – rast prinosa u biljnoj proizvodnji i ekstenziviranje setvene strukture (monokultura); nastavlja se pad proizvodnje u stočarstvu;

Promene u visini prinosa biljnih proizvoda
(1980-89 = 100%)

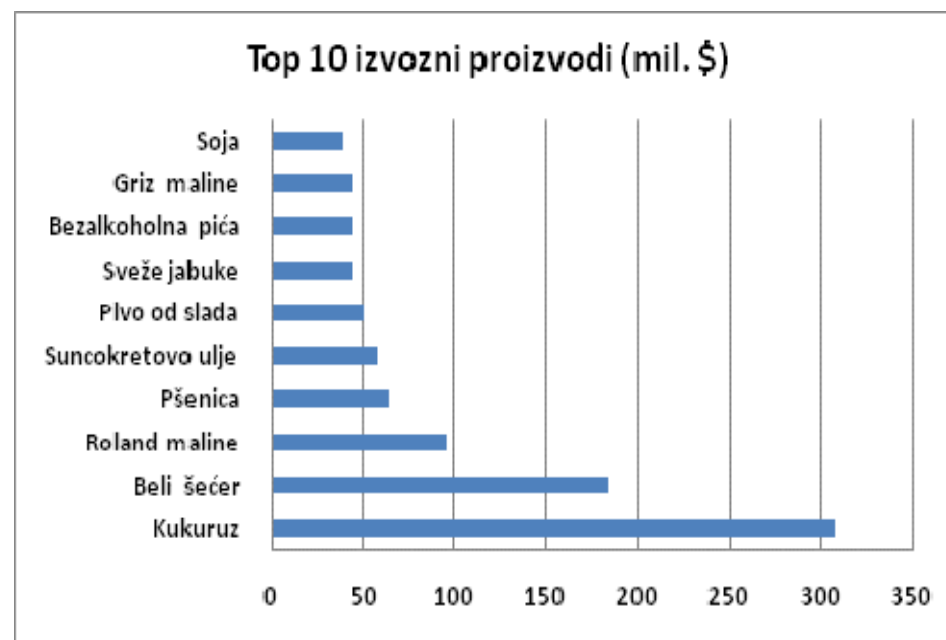
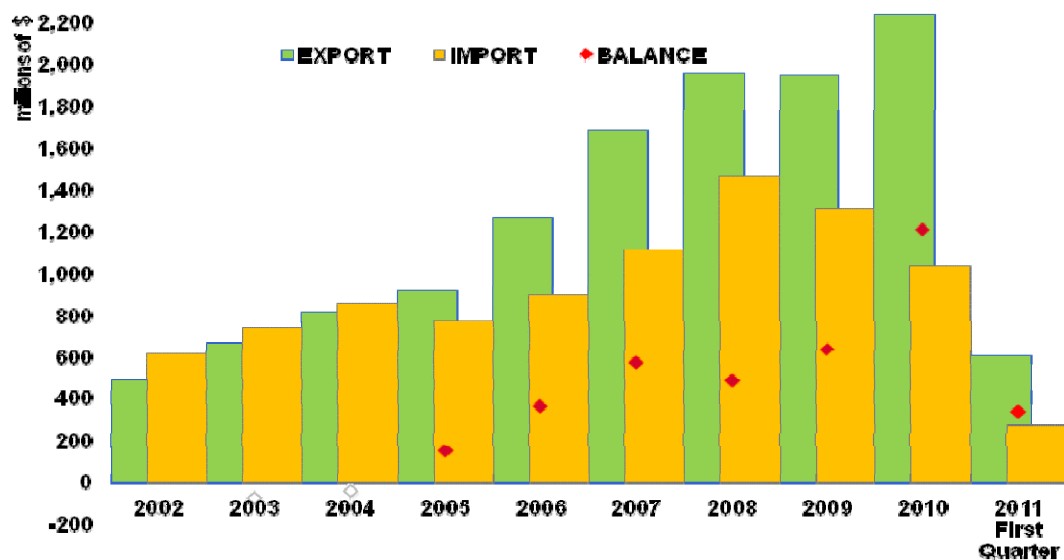
Indeksi proizvodnje
(2005=100%)

Postojeće stanje u sektoru

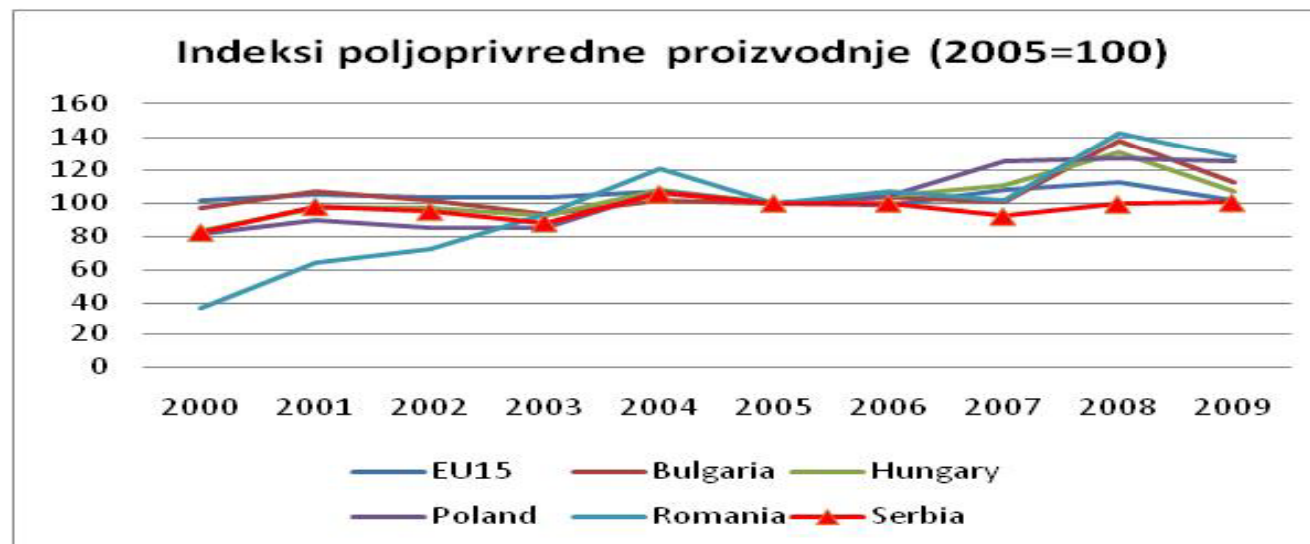
- **Spoljna trgovina** – rast izvoza i suficita, pogoršanje izvozne strukture; uticaj cena žita, ;

Postojeće stanje u sektoru

- **Konkurentost** – produktivnost po ha i zaposlenom niska; cenovna konkurentnost visoka – jeftino zemljište(?) i radna snaga; konkurentnost kvalitetom zaostaje;
- **Rast konkurentnosti uslovljen stanjem drugih sektora** i razvojem ruralne ekonomije van poljoprivrede!

Institucionalni i politički okvir

- Zakonske i institucionalne reforme se sprovode, različita dinamika po pojedinim segmentima;
- Nestabilnost budžetske podrške po obimu, strukturi i korisnicima!
- Nizak nivo osposobljenosti i nedostatak kadra na svim nivoima
- Važni strukturni problemi, regionalne i strukturne nejednakosti, nisu adekvatno zastupljeni u političkim intervencijama i merama podrške
- Javni servisi, poslovna infrastruktura, logistika – nedovoljno diversifikovan sistem, **nedostaju dokumentacione i informacione baze!**

Izazovi i neophodne reforme

- **Izazovi sa kojima se suočava sektor:**
 - Harmonizacija sa EU praksom
 - **Neophodnost** jačanja konkurentosti (interni i eksterni faktori)!
- **Akteri reformi i njihove uloge**
 - Država: Zakonodavstvo, institucije i budžetska podrška;
 - Privatno-javni sektor: Izgradnja i uspostavljanje sistema javnih servisa , logističke podrške za dinamičniji rast konkurentnosti;
 - Proizvođači, preduzetnici: usvajanje sistema modernog menadžmenta, smanjenje tehničko-tehnološkog zaostajanja - nove tehnologije, prilagođavanje standrada;

Prioritetne intervencije

- **Kontekst** - obezbediti uslove:
 - za nastavak reformi i u uslovima krize;
 - da poljoprivreda pruži maksimalno mogući doprinos privrednom rastu;
- **Mere i aktivnosti**
 - **Usvajanje programa podrške sektoru za višegodišnji period (minimalno 3 godine)!** Važnost u uslovima budžetske krize!
 - Suzbijanje sive ekonomije u svim segmentima (uključujući i poštovanje standarda bezbednosti);
 - Usvajanje/revidiranje zakonskog okvira (zadruga, robne berze, skladišta..);

Preduslovi za permanentan rast konkurentnosti

1. Obezbeđenje uslova za dinamičnije strukturno reformisanje:
 - Stvoriti institucionalne i druge pretpostavke za održiv sistem upravljanja zemljištem (način rentiranja, podrška proširenju poseda, penziono osiguranje);
 - razvoj finansijskih tržišta, diverzifikacija pobude finansijskih izvora;
2. Unapređenje infrastrukture i stanja prirodnih resursa
 - meliorativni zahvati, drenažni sistemi, konzervacija zemljišta, GAP, menadžment otpada, zemljišta, šuma i voda;
3. Unapređenje poslovne infrastrukture, logistike i javnih usluga
 - dokumentacione baze, poslovne mreže, tržišne institucije i informacije, savetodavstvo, zadruga;
4. Podrška unapređenju standarda kvaliteta u svim segmentima proizvodnog lanca
 - efikasniji, operativniji, lakše dostupan sistem savetodavnih usluga!!! Tehnološko inoviranje; sistem transfera znanja i tehnologija – privatno-javna partnerstva

U susret izazovima priključenja

- 1. Zakodavstvo** - **kontinuirano** usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa EU legislativom - tehnički propisi različitog stepena obaveznosti; Poglavlja pregovora 11, **12** i 13; podela nadležnosti među institucijama;
- 2. Institucije** – izgradnja novih i unapređenje postojećih institucija; akreditacija agencije za agrarna plaćanja! kadrovsko popunjavanje i jačanje (**kako?**); jačanje kapaciteta institucija na lokalnom nivou, tržišnih institucija;
- 3. Budžet** - dugoročnost, stabilnost, **predvidivost politike!** Prilagođavanje režima podrške EU okviru; **rast budžetskih izdvajanja za poljoprivredu!**

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
ECONOMICS INSTITUTE

1947

МОКРОГОРСКА ШКОЛА МЕНАЏМЕНТА

MOKRA GORA SCHOOL OF MANAGEMENT

Hvala!